

ANALIZA BILANSA

Dodatak „Narodnom Blagostanju“

BROJ 17

BEOGRAD, 25. APRIL 1936.

GODINA VIII

Sadržaj:

Anglo-čehoslovačka i Praška kreditna banka, Prag
»Srbija«, prvo srpsko društvo za osiguranje u Beogradu

ANGLO-ČEHOSLOVAČKA I PRAŠKA KREDITNA BANKA, PRAG

Vrlo je redak slučaj da analizujemo bilans inostranog preduzeća. Anglo-čehoslovačka i Praška kreditna banka već godinama čini izuzetak. Zahvaljujući svojoj filijali u Beogradu i njenim razgranatim industrijskim interesima u šećernoj, tekstilnoj i namirničkoj industriji, ona ima vrlo velikog uticaja na naš privredni život. Analiza bilansa beogradske filijale Anglo-čehoslovačke i Praške kreditne banke, iako bi za nas bila neobično interesantna, nije moguća, pošto filijale nemaju svoje bilanse. One su samo jedan deo preduzeća, organi jednog organizma. Njihovi bilansi su interne prirode i čine samo podlogu za sastav bilansa celoga preduzeća. U godišnjem izveštaju i bilansu Anglo-čehoslovačke i Praške kreditne banke skoro i nema podataka koji bi mogli da služe za prikaz njenog rada kod nas. Samo prilikom analize pojedinih stavki imaćemo prilike da ukažemo na približnu visinu kod nas uložених sretstava.

Anališući bančino poslovanje na osnovu bilansnih podataka poslednje tri godine, ne uzimamo u obzir 1931 god. kada je izvršena temeljna sanacija. Glavnica je snižena sa 235 mil. č. k. na 120 mil., a fondovi su smanjeni za 125,29 mil. Smanjenje sopstvenih sretstava sa 380 mil. č. k. na 138 mil. ostavilo je svoje tragove u idućim bilansima.

Račun izravnjanja

Aktiva	1933	1934	1935
	u milionima čeških kruna		
Blagajna i potr. po videnju	177,10	238,96	290,88
Devize	7,59	6,39	16,96
Menice	190,92	145,26	138,53
Hartije od vrednosti	395,86	416,32	447,52
Konzorcijalni poslovi	73	73	73
Dužnici	1.939,87	1.947,65	1.959,71
Nepokretnosti i inventar	75,09	73,74	75,85
Prenosna aktiva	21,35	20,21	14,02
Pasiva			
Glavnica	120	120	120
Rezerva	18,07	18,11	18,14
Penzioni fond	62,33	62,33	62,33
Ulozi na štednju	915,96	974,90	1.034,54
Poverioci	1.739,78	1.722,27	1.757,42
Neisplaćena dividenda	—	—	0,02
Prenosna pasiva	23,96	23,25	23,15
Dobitak	0,65	0,66	0,87
Zbir bilansa	2.880,77	2.921,53	3.016,46

Obrtni kapital smanjio se sa 3,5 milijarde č. k. u 1931 god. na 2,8 milijarde u 1933 god. a zatim postepeno raste na 2,9 milijarde u 1934 god. i 3 milijarde u 1935 god. Anglo-čehoslovačka i Praška kreditna banka, koja je 1929 nastala fuzijom Anglo-čehoslovačke banke, Praške kreditne banke i Češke komercijalne banke, pripada tipu srednjo-evropskih banaka. Njeno aktivno poslovanje obuhvata eskont menica, lombard, efektivni, devizni i konzorcijalni posao. Težište pasivnog posla leži u preuzimanju uloga po tekućim računima, uložnim knjižicama i izdavanju blagajničkih zapisa.

Da se zadržimo kod analize pasivnog posla. Ulozi na štednju po kojima se obično meri poverenje publike, prema novčanom zavodu, u stalnom su porastu: sa 915,96 mil. č. k. u 1933 god. na 974,9 mil. u 1934 god. i 1 milijardu u 1935 g. Ako uporedimo ove brojeve sa onima pre sanacije banke (1,3 milijarda u 1930 god. i 1,17 milijarda 1931 god.), vidimo da je gubitak skoro u celosti nadoknađen. Sanacija je dakle potpuno uspešla i u pogledu obima opšteg poslovanja kao što smo mogli videti iz zbira bilansa i u pogledu uspostavljenja poverenja, što je još važnije. Poverioci takođe pokazuju porast sa 1,72 milijarde č. k. 1934 g. na 1,75 milijardu 1935 g. prema 1,7 milijardi 1933 g. Usled sanacije u najvećoj su se meri smanjili poverioci, što je sasvim prirodno, pošto se među njima nalaze i najskuplji krediti kojih se banka rešila, a sa druge strane i sasvim kratkoročni putujući kapital koji neobično brzo menja plasman i čiji gubitak ne predstavlja gubitak; naprotiv, takvi kapitali iziskuju držanje velike kasene gotovine koja je skupa. Prečišćavanje situacije i porast posle toga svedoči o zdravom poslovnom razvitku nešto suženog, ali zato neobično solidnog obima. Od ostalih pozicija pasive, pored nepromenjene visine sopstvenih sretstava, sa 138 mil. č. k., spomenućemo još prenosnu pasivu sa 23,15 mil. č. k. koja je takođe skoro stalnog karaktera što se vidi iz uporednih brojeva i koju sačinjavaju već dospeli, ali još neisplaćeni dugovi. Odnos između sopstvenih i tuđih sretstava dosta je stabilan i iznosi 7% u toku poslednjih godina. Ovaj odnos pokazuje da Anglo-čehoslovačka i Praška kreditna banka pretežno rade tuđim sretstvima. Imajući to u vidu, porast banči poverenih kapitala dobija još veći značaj i predstavlja neobično povoljan znak u pogledu daljeg razvitka bančinih poslova. Prelazeći na pozicije aktive, možemo konstatovati da povećanje obrtnog kapitala usled porasta uloga na štednju i po tekućim računima nije ostao bez dejstva na bančinu kreditnu politiku. Pozicija dužnika porasla je u 1935 g. prema 1934 g. za 12 mil. č. k. Sastav dužnika je neobično interesantan. Najveći deo otpada na dužnike po tekućim računima i to 1,8 milijardu č. k. Oni su se smanjili prema prethodnoj godini za 25 mil. Zatim dolaze potraživanja kod inostranih

banaka u visini od 95 mil. č. k. za 45,2 mil. više nego u prošloj godini. Najzad imamo još u visini od 44 mil. č. k. potraživanja pokrivena hartijama od vrednosti koja su pala prema prošloj godini na 8 mil. Promene u sastavu potraživanja i priličan porast kasene gotovine sa 238,96 mil. č. k. na 290,88 mil. pokazuju da se težilo za što većim likviditetom. Koeficijent likviditeta, t. j. odnos između odmah raspoložive gotovine i kratkoročnih obaveza porastao je sa 33% u 1934 g. na 36% u 1935 g. Upoređivši ove brojeve sa propisanim likviditetom u zakonima o bankama pojedinih evropskih zemalja od prosečno 30%, vidimo da Anglo-čehoslovačka i Praška kreditna banka ne samo da ispunjuje uslove oprezne kreditne politike, nego preko toga drži likvidna sredstva što je svakako skopčano sa znatnim troškovima. Pozicije »Blagajna i potraživanja po videnju« u bilansu od 1935 g. ne sadrže kao ranijih godina isplate koje glase na zdrave strane valute koje su knjižene kao potraživanja od banaka. Već pomenuti veliki porast te pozicije dobija dakle svoje objašnjenje. Porasle su i devize i čekovi na strane valute sa 6,39 mil. č. k. u 1934 g. na 16,96 mil. zbog većih blagajničkih salda inostranih filijala. Anglo-čehoslovačka i Praška kreditna banka ima, pored svojih 59 filijala u Čehoslovačkoj, 4 u inostranstvu i to: u Londonu, Beogradu, Bukureštu i Sofiji. Filijale su u prošloj godini vrlo dobro radile. One u balkanskim zemljama alimentiraju i bančina industrijska preduzeća, i vrlo dobro su prošle zbog poboljšanja konjunktura u tim zemljama. Što se beogradske filijale tiče, ona je u naročito povoljnom položaju zbog vrlo uspešnog rada u uložnom poslu. I filijala u Sofiji je u prošloj godini postigla vrlo lepe uspehe. Ona je, kao što smo pre četiri nedelje javili u našoj »Obaveštajnoj službi«, prešla i na kreditiranje javno-pravnih tela, a osim toga ima jednu fabriku šećera koja vrlo dobro radi. Rad filijala na Balkanu bio je otežan uvođenjem transernih ograničenja, zbog čega su ove bile upućene isključivo na raspoloživa sopstvena sredstva i uloge iz dotičnih zemalja. Da su one u međuvremenu uspele da prošire svoje poslovanje, najbolje svedoči o životnoj sposobnosti a i o primernoj poslovnoj politici tih filijala, što naročito važi za beogradsku koja je jedan od najvećih novčanih zavoda u zemlji.

Vrlo važnu poziciju čine među aktivama hartije od vrednosti koje su porasle sa 416,32 mil. č. k. na 447,52 mil. i time dostigle najveći nivo za poslednje tri godine, a i prema ranijim godinama. Porast je bio kod čehoslovačkih hartija od vrednosti za 23,68 mil. č. k. na 430 mil., usled poboljšanja kurseva i kupovina, a kod inostranih za 9,26 mil. zbog upisa 6% ruskih obligacija i prenosa akcija inostranih koncerna iz pozicije »Konzorcijski poslovi«. Pomenuta pozicija konzorcijskih poslova ostala je nepromenjena sa 73 mil. č. k. zbog porasta kurseva i kupovina. Menični portfelj koji kod Anglo-čehoslovačke i Praške kreditne banke srazmerno nikada nije bio velik opao je sa 145,26 mil. č. k. u 1934 g. na 138,53 mil. usled smanjenog optičaja trgovačkih menica. Takođe relativno neznatnu ulogu igraju nepokretnosti koje su porasle u 1935 g. za 2,1 mil. prema 1934 g. usled kupovine jedne zgrade u Bukureštu za bančinu filijalu.

Račun gubitka i dobitka

Rashodi	1933	1934	1935
	u milionima čeških kruna		
Kamata	123,37	111,14	104,28
Materijalni troškovi	6,82	6,28	6,17
Lični rashodi	50,36	44,51	43,72
Porezi	2,63	2,43	2,46
Otpis nepokretnosti i inventara	2,02	2,02	2,08
Otpis dužnika i efekta	1,39	—	—
Dobitak	0,65	0,66	0,87

Prihodi

Kamata	157,73	140,39	134,02
Provizija	21,19	19,13	18,16
Dobitak na efektima	8,31	7,51	7,39
Zbir prihoda ili rashoda	187,24	167,04	159,57

Suprotnu tendenciju nego račun izravnjanja pokazuje račun gubitka i dobitka, naime suženje obima. Odlučujuću ulogu na formiranje računa gubitka i dobitka imaju prihodi od kamata. Oni su se smanjili sa 157,73 mil. č. k. u 1933 g. na 149,39 mil. 1934 g. i 134,02 mil. u 1935 g. Kao što smo iz bilansnih brojeva videli, dužnici per saldo pokazuju porast, prema tome mora da je kamata znatno snižena. Bančina uprava je u prošloj godini izišla u susret naročito industrijskim preduzećima da bi ovi mogli da ojačaju svoj položaj. U skoro istom tempu smanjene su i pasivne kamate sa 123,37 mil. č. k. u 1933 g. na 111,14 mil. 1934 g. i 104,28 mil. 1935 g. Prihodi od provizija smanjeni su sa 21,19 mil. u 1934 g. na 18,16 mil. 1935 g., a dobitak na efektima sa 8,31 mil. na 7,39 mil.

Vrlo značajna redukcija izvršena je kod rashoda. Ukupni rashodi smanjeni su sa 50,79 mil. č. k. u 1934 g. na 49,89 mil. 1935 g. za 900 hilj. i 1,8 mil. Ako pak uporedimo ovu poziciju sa odgovarajućom iz 1930 g. vidimo da ušteda iznosi 50%. U racionalizaciji poslova otišlo se dakle do krajnjih granica. I pored porasta obima poslova u prošloj godini troškovi pokazuju padanje, što dozvoljava zaključak da se smanjen administrativni aparat pokazao kao elastičan i sposoban za vršenje i većeg obima poslova. Dalji razvitak treba da pokaže optimalni kapacitet, koji izgleda da je daleko veći od današnjeg obima poslova. Najveći deo rashoda otpada na lične, 43,72 mil. č. k. prema 44,51 mil. u 1934 g., a 6,17 mil. prema 6,28 mil. Ni u ovoj godini nema u računu gubitka i dobitka otpis sumnjivih potraživanja. Uprava je neobično rigorozno postupila sa dužnicima, ona je kod bilansiranja uzela i obzira na eventualne moguće razlike koji bi mogli da nastupaju u budućnosti. Sumnjiva potraživanja koja su preostala iz bankarske krize otpisana su već, tako da za poslednje dve godine nije bilo potrebno otpisati ništa. Otpis nepokretnosti i inventara povećao se sa 2,02 mil. č. k. u 1934 g. na 2,08 mil. 1935 g. zbog već pomenutog porasta odgovarajuće pozicije Porezi su i uprkos smanjenja prihoda povećani neznatno sa 2,43 mil. č. k. u 1934 g. na 2,46 mil. 1935 godine.

Uprava Anglo-čehoslovačke i Praške kreditne banke na svojoj sednici 26 marta o. g. odlučila je da se čista dobit od 865 hilj. č. k. prevede u specijalni rezervni fond kao i u dve ranijim godinama kada je dobitak bio nešto manji, 650 hilj. č. k.

»SRBIJA«, PRVO SRPSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE U BEOGRADU

Mi smo već imali priliku da konstatujemo, da su usled velike uzajamne konkurencije premijske stope, koje osiguravajuća društva naplaćuju kod elementarnih osiguranja, pale na tako nizak nivo, da je elementarno osiguranje postalo za društva sasvim nerentabilan posao. I Upravni odbor »Srbije«, jednog od najvećih domaćih osiguravajućih društava, u svom izveštaju podnetom zboru akcionara na dan 22 marta o. g. veli, da su te stope sišle ispod tehnički opravdane osnovice. »Srbija« je ipak uspela da zaključi 1935 godinu sa znatnim dobitkom, iz dva razloga: iako u porastu, štete su bile ipak umerene, a zatim, upravi je pošlo za rukom da osetno poveća obim posla i smanji troškove osiguranja.

Međutim, kako je dalja redukcija troškova neobično teško izvodljiva, a porast sadanjeg iznosa šteta, ranije ili docnije, neminovan, moralo se kako u interesu društava, tako i osiguranika, pristupiti ponovnom povećanju premijskih stopa za elementarna osiguranja. Zbog toga je Savez osiguravajućih društava izradio novu tarifu, koja je od strane Ministarstva trgovine i industrije već odobrena, a 1. marta 1936 je supila na snagu. Podtarifiranjem se otežava posao solidnim preduzećima, a to je naročito kod osiguranja opasno, jer premijska stopa ne sme biti proizvod samovolje osigurača, kao što je to često bio slučaj, već mora da bude produkt kalkulacije rizika. Primena nove tarife pružice osiguravajućim društvima mogućnost da zajemče osiguranicima potrebnu sigurnost i da bez teškoća odgovaraju preuzetim obavezama.

Znatno povećanje obima osiguravajućeg posla »Srbije« vidi se iz sledeće tablice, u kojoj smo uporedili zbir osiguranih glavnica, odnosno zbir vrednosti polisa koje su bile na snazi krajem godine — po pojedinim granama:

	1931	1932	1933	1934	1935
	u milionima dinara				
Život	62,6	74,1	75,2	79,6	88,9
Požar	2.920,7	2.847,4	2.707,9	2.709,4	2.649,6
Nesr. sluč.	40,7	50,8	46,0	39,0	37,3
Uzgr. grane	233,6	208,6	155,9	157,4	220,3
Ukupno:	3.257,6	3.181,0	2.985,0	2.985,4	2.996,1

Maksimalno stanje osiguranih glavnica imali smo krajem 1931 godine, sa 3,26 milijardi. Ovaj volumen se zatim smanjuje na 2,98 milijardi krajem 1933. Porast u 1934 je neznatan, a u 1935 iznosi preko 10 miliona. I ovi nam podaci jasno pokazuju da je kriza »kod Srbije« uprkos niskim premijskim stopama i drugim teškoćama već prebrođena. Interesantno je da se osigurane glavnice u pojedinim granama ne kreću na isti način. Najlepši napredak imamo kod osiguranja života. 1929 osigurane glavnice u ovoj grani iznosile su samo 32 miliona. Posle toga se stalno povećavaju i dostižu 88,9 miliona krajem 1935. Kod osiguranja požara kretanje osiguranih glavnica je upravo obrnuto. Od 1929, kada su bile najveće, one stalno padaju. S obzirom na ranije pomenuti pad premijskih stopa »Srbija« nije naročito forsirala elementarna osiguranja. Ukoliko je i u taj posao ulazila, ona ga je iz razumljive predostrožnosti najrigoroznije probirala. U tome i treba tražiti najglavniji uzrok smanjenju i umerenosti procenta šteta.

Račun gubitka i dobitka za četiri poslednje godine u neto-ciframa, dakle u iznosima koje je isplatila odnosno naplatila »Srbija« za svoj račun — tj. po odbitku udela reosigurača, ovako izgleda:

Račun gubitka i dobitka				
Prihodi	1932	1933	1934	1935
	u hiljadama dinara			
Prenos dobiti	66	13	18	60
Rez. i pren. premije	17.281	18.408	19.105	20.459
Rezervisane štete	621	783	610	607
Premije neto	4.713	4.303	4.573	4.993
Dažbine	1.195	1.046	938	966
Kamata	1.989	1.699	1.783	1.879
Od nepokretnosti	2.046	1.746	1.622	1.683
Razni prihodi	13	124	40	30
Kursna razlika	—	—	586	—

Rashodi

Rez. i pren. premija	18.408	19.105	20.459	21.809
Rezervisane štete	783	610	607	776
Isplaćene štete	1.134	804	562	834
Ispl. doživ. osiguranja	395	427	387	436
Otkupljene polise	334	486	607	441
Penzije	3	3	—	—
Vraćene premije	6	2	4	6
Kamata	121	119	122	109
Režijski troškovi	4.627	4.435	4.307	3.921
Otpisi	374	28	9	146
Vatrogasna taksa	—	50	60	—
Opštem rezervnom fondu	—	261	278	150
Čista dobit	1.742	1.791	1.874	2.049
Zbir prihoda i rashoda	27.926	28.121	29.276	30.677

Ukupni prihodi »Srbije« za poslednje četiri godine porasli su od 27,92 na 30,67 miliona dinara. Najveći porast imamo kod rezervnih i prenosnih premija, koje se krajem svake godine javljaju kao rashod, a početkom godine kao prihod. Premije i aktivne kamate su manje u 1933 nego u prethodnoj godini. U 1934 i 1935 obe pozicije pokazuju ponovni porast. Kod dažbina i prihoda od nepokretnosti ponovni porast počinje tek u 1935.

Ako izuzmemo rezervne prenosne premije, najveću poziciju među rashodima čine režijski troškovi. Oni su u stalnom padu. Sa 4,62 miliona u 1932 smanjeni su na 4,30 miliona u 1934 i na 3,92 miliona u 1935. Dakle, u 1935 režijski troškovi su reducirani za skoro 400 hiljada odnosno za 10%. Napore uprave da smanji troškove možemo tek onda pravilno oceniti, ako troškove uporedimo sa kretanjem prihoda od premija. U 1935 odnos je neobično povoljan, jer su premije za preko 1 milion dinara veće od troškova, u 1934 bile su samo za 266 hiljada veće, a u 1933, nasuprot tome, troškovi su bili veći od premija.

Da nije bilo prihoda, koji nemaju neposredne veze sa tekućim osiguravajućim poslom, naime kamata i prihoda od nepokretnosti, društvo bi moralo zaključiti kako 1932, tako i 1933 godinu sa znatnim gubitkom. To se najbolje vidi iz sledeće tablice, u kojoj smo uporedili kretanje najvažnijih prihoda i rashoda u tekućem poslu (u hiljadama dinara):

	1932	1933	1934	1935
Premije	4.713	4.303	4.573	4.993
Dažbine	1.195	1.046	938	966
Ukupno:	5.908	5.349	5.511	5.959
Štete — isplaćene	1.134	804	562	834
Vraćene premije	6	2	4	6
Troškovi osiguranja	4.561	4.288	4.147	3.828
Ukupno:	5.701	5.094	4.713	4.668
Višak prihoda	207	255	798	1.291
u %	3,5	4,8	14,5	21,6

Uprkos porastu premija od 1933 do 1935, troškovi osiguranja (upravni troškovi, provizije itd.) su sve manji. Sa 4,56 miliona u 1932 oni padaju na 3,82 miliona u 1935. U vezi s tim dolazi do stalnog porasta viška prihoda nad rashodima, sa 207 hiljada u 1932 na 1,29 miliona u 1935, odnosno sa 3,5% na 21,6%. Napredak je u toku poslednje dve godine zaista markantan. Međutim, u 1932 i 1933 višak prihoda je bio tako neznatan, da su se za stvaranje potrebnih rezervi za pokriće budućih šteta morali jednim delom upotrebiti i prihodi od nepokretnosti i kamata koji su iznosili (u hiljadama dinara):

	1932	1933	1934	1935
Od nepokretnosti	2.046	1.746	1.622	1.683
Kamate	1.990	1.699	1.783	1.879

Kretanje premija i šteta kod pojedinih grana osiguranja u toku poslednje četiri godine vidi se iz sledeće tablice (po odbitku udela reosigurača — u hiljadama dinara):

Premije-neto	1932	1933	1934	1935
Život	2.429	2.397	2.739	3.241
Požar	1.905	1.671	1.617	1.470
Ostale grane	379	235	217	282
Ukupno	4.713	4.303	4.573	4.993
Štete-neto				
Život	430	383	300	540
Požar	633	340	208	229
Ostale grane	71	80	54	65
Ukupno	1.134	803	562	834
Štete u % premija				
Život	17,7	16,0	11,0	16,7
Požar	33,2	20,3	12,8	15,5
Ostale grane	18,7	34,2	24,8	23,2

Bruto i neto premije su u svim granama povećane. Jedino su u požarnoj grani, usled povećanog reosiguranja koje se opravdava nužnom predostrožnošću, smanjene neto premije.

Na ime premija života naplaćeno je u 1935 godini neto 3,24 miliona, a štete su iznele 540 hiljada, odnosno 16,7%. Iako je ovaj procenat u odnosu na 1934 porastao, on je ipak neobično povoljan. Ukupni iznos neto-premija požara je manji nego u prethodnoj godini, a isplaćene štete su porasle. Procenat šteta iznosi 15,5 prema 12,8 u 1934. Može se uzeti da je procenat šteta požara bio jedino u 1932 sa 33,2% normalan. U sledećim godinama je vrlo umeren. Kod ostalih grana (nesr. slučajevi, transport, provalna krađa, lom stakla, autokasko itd.) procenat šteta iznosi 23,2%, što je takođe povoljno.

Račun izravnjanja

Aktiva	1932	1933	1934	1935
u hiljadama dinara				
Blagajna	340	276	263	334
Tek. računi i blag. zapisi	25.428	26.045	28.479	30.098
Nepokretnosti	8.347	8.347	8.347	8.246
Hartije od vrednosti	2.452	2.671	3.288	3.620
Zajmovi na polise	2.084	2.394	2.062	2.166
Inkaso i centrala	1.389	1.702	1.319	1.405
Nameštaj	51	46	42	38
Depo rez. i pren. premija	1.479	1.509	1.494	1.561
Razna imovina	3.348	2.508	2.314	2.082
Kaucije, garantije itd.	1.132	17.165	13.892	13.075
Pasiva				
Glavnica	10.000	10.000	10.000	10.000
Fondovi razni	6.558	7.087	7.646	7.996
Kursna razlika efekata	—	—	200	460
Premijske rezerve:				
život	17.487	18.270	19.342	20.908
požar	4.282	4.211	4.198	4.118

transport	665	672	629	653
nesrećni slučajevi	92	102	102	113
uzgredne grane	160	175	186	201
razne rez. života	241	270	273	277
Ukupno:	22.952	23.700	24.731	26.270
Rezervisane štete	783	610	607	776
Tekući računi	1.637	1.626	2.031	1.548
Razna pasiva	1.524	985	830	673
Tantijema	452	480	501	537
Dobit za podelu	1.013	1.018	1.060	1.290
Polagači kaucija	1.132	17.165	13.892	13.075
Zbir bilansa	46.052	62.672	61.499	62.625
Obrtni kapital	44.920	45.507	47.607	49.550

Neobično je interesantan i račun izravnjanja »Srbije«. Zbir bilansa ostao je u toku poslednje tri godine gotovo nepromenjen. Međutim, ako iz zbira bilansa eliminiramo tranzitorne pozicije, kao što su to kaucije, garancije i ostave, vidi se da je obrtni kapital u stalnom porastu i krajem 1935 iznosi skoro 50 miliona dinara, od čega otpada 18,5 miliona na sopstvena sredstva, 27 miliona na premijske rezerve i rezervisane štete, oko 2 miliona na dobitak, a samo nešto iznad dva miliona na ostalu pasivu. Prosečno povećanje sopstvenih sredstava iznosi oko 600 hiljada godišnje. Premijska rezerva povećana je u 1934 za 1 milion dinara, a u 1935 za 1,5 milion. Pasivni tekući računi i »razna pasiva« zajedno jedva prelaze dva miliona. To znači da »Srbija«, ako se izuzmu rezervne premije, u stvari nema ni poverilaca ni tuđih sredstava.

Preko 60% obrtnog kapitala, naime 30,4 miliona, iznosi raspoloživa gotovina, blagajnički zapisi i likvidna potraživanja kod raznih novčanih zavoda. U prvoklasne državne hartije od vrednosti plasirano je 3,62 miliona, a u nepokretnosti 8,25 miliona dinara. Zajmovi na sopstvene polise života u prošloj godini su nešto porasli prema prethodnoj i iznose 2,16 miliona. (Nasuprot tome javlja se odgovarajuće smanjenje otkupa životnih polisa sa 607 na 441 hiljadu). Inkaso iznosi 1,4 miliona, depo rezervnih i prenosnih premija 1,56 miliona, a razna imovina 2,08 miliona dinara. Bolji i sigurniji plasman aktive teško je danas i zamisliti.

Posle pokrića potrebnih otpisa i rashoda završena je računska 1935 godina sa dobitkom od 2 miliona 49 hiljada. Tome treba dodati kursnu razliku od 260 hiljada i prihod hartija rezervnog fonda od 150 hiljada, koji su odobreni neposredno odnosnim fondovima. Ukupni dobitak je, dakle, 2,46 miliona. To znači da ukamaćenje uplaćene glavnice od 10 miliona iznosi 24,6%.

Iskazani čisti dobitak od 2 miliona 49 hiljada ovako je podeljen: 1 milion 250 hiljada isplaćeno je akcionarima na ime 12,5% dividende (od 1932 do 1934 po 10%), 23,6 hiljada na ime dividende osiguranicima, 537 hiljada kao tantijema, 199 hiljada je dotirano rezervnom fondu, a ostatak od 40 hiljada prenet je na novi račun.

U upravi »Srbije« prvog srpskog društva za osiguranje nalaze se g. g.: Miloš Savčić, predsednik; Vasa Jovanović, potpredsednik; Krsta Lj. Miletić, Kosta L. Timotijević, Žika Janković, Aleksandar Acović, Vladeta M. Savčić, Milan Lujanović, Svetozar M. Savčić, Dušan Miličević, Milorad M. Radojlović, Jovan M. Jovanović, članovi. U nadzornom odboru su g. g.: Stevan V. Gajić, Milan O. Maksimović, Milivoje Obradović, Ljubomir Bojović, Mihailo Ž. Janković i Milenko Savčić. Generalni direktor je g. Stevan M. Milovanović.